

Genomförande av EG:s direktiv om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2004/05:29 Genomförande av EG:s direktiv om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka. Med anledning av direktivet finns behov av att komplettera nuvarande lagstiftning på området. Vidare behandlas ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2004. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Ändringar i epizootilagen och ordningslagen.....	6
Propositionen.....	6
Motionen.....	7
Utskottets ställningstagande.....	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	11
Propositionen.....	11
Motion från allmänna motionstiden hösten 2004.....	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

lag om ändring i epizootilagen (1999:657),

lag om ändring i ordningslagen (1993:1617).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:29 punkterna 1 och 2 samt avslår motion 2004/05:MJ506 yrkande 27.

Stockholm den 25 januari 2005

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Catharina Elmsäter-Svärd

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Catharina Elmsäter-Svärd (m), Åsa Domeij (mp), Sinikka Bohlin (s), Alf Eriksson (s), Rune Berglund (s), Sven Gunnar Persson (kd), Christina Axelsson (s), Lars Lindblad (m), Sverker Thorén (fp), Jan Andersson (c), Jan-Olof Larsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Christin Hagberg (s), Ann-Kristine Johansson (s), Anita Brodén (fp), Sven-Erik Sjöstrand (v) och Monica Green (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Rådets direktiv 2003/85/EG av den 29 september 2003 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka, om upphävande av direktiv 85/511/EEG och besluten 89/531/EEG och 91/665/EEG samt om ändring av direktiv 92/46/EEG trädde i kraft den 22 november 2003. Direktivet innehåller bestämmelser om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka. Direktivet skall vara genomfört senast den 30 juni 2004. Med anledning av direktivet finns behov av att komplettera nuvarande lagstiftning på området. I oktober 2004 presenterade regeringen propositionen Genomförande av EG:s direktiv om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka med förslag till ändringar i epizootilagen (1999:657) och ordningslagen (1993:1617) för att uppfylla direktivets krav. Utskottet har valt att i detta sammanhang även behandla ett motionsyrkande från den allmänna motionstiden 2004. Propositionens förslag och motionsyrkandet återfinns i *bilaga 1*. Lagförslagen återges i *bilaga 2*.

Bakgrund

Rådets direktiv 2003/85/EG av den 29 september 2003 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka innehåller bestämmelser om såväl förebyggande åtgärder som bekämpningsåtgärder. Regler om bekämpningsåtgärder delas in bl.a. i åtgärder vid misstanke om utbrott av mul- och klövsjuka och åtgärder vid ett bekräftat utbrott av sjukdomen. Förebyggande åtgärder omfattar bl.a. krav på laboratorier, upprättande av standarder för diagnoser, krav på beredskapsplaner samt regler om kontrollcentrum och expertgrupper.

Epizootilagen (1999:657) innehåller bestämmelser om förebyggande åtgärder och bekämpning av epizootiska sjukdomar. Med epizootisk sjukdom förstås allmänfarliga djursjukdomar som kan spridas genom smitta bland djur eller från djur till människa. Allmänfarliga djursjukdomar är sådana sjukdomar som kan utgöra ett allvarligt hot mot människors eller djurs hälsa eller medföra stora ekonomiska förluster för samhället. De sjukdomar som omfattas av lagen anges i verkställighetsföreskrifter som meddelas av Statens jordbruksverk. Bland dessa sjukdomar finns mul- och klövsjuka.

Ordningslagen (1993:1617) reglerar bl.a. allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Lagen innehåller bestämmelser som begränsar mötesfriheten vilken stadgas i regeringsformen. Exempelvis finns krav på tillstånd eller anmälan för anordnande av sammankomster och tillställningar, ordningsföreskrifter samt regler om polisens rätt att inställa, upp-

lösa och förbjuda sammankomster och tillställningar. I lagen finns även bestämmelser om förbud mot sammankomster och tillställningar i vissa fall. Det finns bl.a. ett bemyndigande för regeringen att föreskriva att sammankomster och tillställningar inte får hållas inom ett visst område, om förbudet är nödvändigt för att motverka epidemier. I det sistnämnda fallet får en länsstyrelse föreskriva förbud vad avser länet eller del därav.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag som syftar till att genomföra EG-direktivet (2003/85/EG) om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka. I propositionen föreslås vissa ändringar i epizootilagen (1999:657) för att uppfylla direktivets krav. Ändringarna innefattar bl.a. utökad anmälningsskyldighet för enskilda och föreskriftsrätt om uppgiftsskyldighet för enskilda. Vidare införs en möjlighet för den myndighet som regeringen bestämmer att inrätta s.k. tillfälliga bekämpningszoner. De bemyndiganden som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om begränsningar eller villkor vad gäller transport eller annan hantering av djur, varor m.m. vidgas. Vidare införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om dokumentation av besök till en anläggning.

I ordningslagen (1993:1617) införs en möjlighet för regeringen eller, i fråga om ett län, efter regeringens bemyndigande en länsstyrelse att förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar om det är nödvändigt för att förebygga eller bekämpa epizootier.

De lagändringar som syftar till att genomföra direktivet är avsedda att träda i kraft den 1 april 2005.

Utskottets överväganden

Ändringar i epizootilagen och ordningslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ändringar i epizootilagen och ordningslagen. Motion MJ506 (kd) yrkande 27 avstyrks.

Propositionen

När det gäller epizootilagen föreslår regeringen att de utökade befogenheterna för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller beslut i det enskilda fallet skall kunna utnyttjas vid bekämpning av samtliga epizootiska sjukdomar som omfattas av epizootilagen.

Vidare föreslår regeringen att även andra yrkesgrupper än veterinärer som har anledning att misstänka att ett fall av epizooti har inträffat skall vara skyldiga att anmäla detta till Jordbruksverket och länsstyrelsen. Anmälningsskyldigheten för den som är ansvarig för ett laboratorium som utför analys utvidgas till att gälla även misstänkta fall av en epizootisk sjukdom.

I det bemyndigande som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att, i syfte att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar, meddela föreskrifter eller fatta beslut i det enskilda fallet om förbud mot vissa transporter förordas en utvidgning så att föreskrifts- och beslutsrätten också omfattar förbud mot transporter av avfall och annat material. Ett nytt bemyndigande föreslås, som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om förflyttningar av fordon. Vidare kompletteras bemyndigandet för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om journalföring i fråga om djur, produkter av djur och djurtransporter med en rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om registrering av bl.a. avfall och annat material. Slutligen vidgas bemyndigandet som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om oskadliggörande av döda djur, produkter av djur samt av avfall och annat material så att föreskriftsrätten och beslutsrätten omfattar även andra varor än djurprodukter.

Regeringen föreslår vidare att om det finns grundad anledning att anta att en epizootisk sjukdom har inträffat skall den myndighet som regeringen bestämmer, i den utsträckning det är nödvändigt för att motverka smittspridning, besluta om förbud mot att besöka, lämna eller utföra transporter eller förflyttningar av djur eller fordon till, från eller inom ett område som gränsar till det område där det misstänkta sjukdomsfallet har inträffat

eller där det annars kan finnas risk för spridning av smitta (beslut om tillfällig bekämpningszon). Finns det inte längre skäl för beslutet skall den beslutande myndigheten omedelbart häva beslutet. Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot ett beslut om tillfällig bekämpningszon skall kunna dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

När det gäller villkor för tillträde till djuranläggningar efter ett konstaterat sjukdomsutbrott föreslås att det bemyndigande i epizootilagen som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om förbud mot tillträde till vissa djurstallar eller andra anläggningar där djur hålls skall vidgas så att föreskrifts- och beslutsrätten uttryckligen avser även villkor för tillträde till sådana anläggningar. Vidare införs ett nytt bemyndigande som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om dokumentation av besök vid anläggning där djur hålls.

För att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om skyldighet att lämna uppgifter som kan ha betydelse för arbetet med att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar.

Beträffande andra åtgärder för att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar föreslås att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, skall få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om andra åtgärder som skall genomföras till följd av beslut av Europeiska kommissionen eller som annars är nödvändiga.

När det gäller ordningslagen föreslås att regeringen, eller i fråga om ett län, efter regeringens bemyndigande, en länsstyrelse, skall få rätt att förbjuda att offentliga sammankomster och offentliga tillställningar hålls inom ett visst område om det är nödvändigt för att förebygga och bekämpa epizootier enligt epizootilagen.

Motionen

Enligt motion MJ506 (kd) yrkande 27 antogs i september 2003 rådets direktiv 2003/85/EG om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka. Bland annat skall tillfälliga bekämpningszoner inrättas vid utbrott av mul- och klövsjuka. Direktivet, som skulle varit genomfört senast den 30 juni 2004, föranleder bl.a. ändringar i epizootilagen. Motionärerna vill uppmärksamma regeringen på behovet av att en proposition föreläggs riksdagen.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas i propositionen ersätter rådets direktiv 2003/85/EG av den 29 september 2003 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka ett tidigare direktiv (85/511/EG) om gemenskapsåtgärder för

bekämpning av mul- och klövsjuka. Många av bestämmelserna i det nya direktivet är i sak inte nya utan återfinns i det äldre direktivet. I de fall då direktivets bestämmelser inte innebär några nya krav i förhållande till tidigare EG-rätt är utgångspunkten att bestämmelserna i de delarna stämmer överens med gällande rätt.

Epizootilagstiftningen är avsedd att användas vid särskilt allvarliga situationer och skall användas för att utrota sådana sjukdomar som kan utgöra ett allvarligt hot mot människors eller djurs hälsa eller medföra ekonomiska förluster för samhället (s.k. allmänfarliga sjukdomar). De nya befogenheter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer nu föreslås få innebära inte en ovillkorlig skyldighet för regeringen eller myndigheten att vidta en viss åtgärd. Som regeringen framhåller skall besluts- och föreskriftsrätten utnyttjas endast om det bedöms vara nödvändigt med hänsyn till föreliggande omständigheter. De föreskrifter eller beslut som utfärdas skall självfallet även harmonisera med de regler som finns på EG-området. I likhet med regeringen finner utskottet att lagens nya bestämmelser skall gälla generellt vid bekämpningen av epizootiska sjukdomar.

Som framgår av propositionen gäller enligt epizootilagen anmälningsskyldighet för veterinärer som har anledning att misstänka en epizootisk sjukdom och för ansvariga för det laboratorium där en epizootisk sjukdom har konstaterats. Lagen innehåller däremot, till skillnad från direktivet, ingen skyldighet för andra yrkeskategorier som i sitt arbete kommer i kontakt med djur eller produkter av djur att anmäla ett misstänkt fall av epizooti. Som regeringen föreslår måste epizootilagen således kompletteras med en bestämmelse för att uppfylla direktivets krav på anmälningsskyldighet.

I epizootilagen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att i vissa särskilt angivna fall meddela föreskrifter eller beslut i det enskilda fallet för att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar. De föreskrifter eller beslut som kan meddelas med stöd av lagen är inte begränsade till åtgärder vid konstaterat fall av epizootisk sjukdom. Bestämmelsen avser begränsningar och villkor vad gäller hanteringen av djur, produkter av djur, andra varor och annat material. Vidare omfattas transporter av djur eller varor. För att kunna genomföra direktivets bestämmelser om transportförbud anser utskottet i likhet med regeringen att ifrågavarande bemyndigande bör vidgas så att det – till skillnad från vad som gäller i dag – ger utrymme för att besluta eller föreskriva förbud även mot transporter av avfall och annat material. Dessutom bör ett nytt bemyndigande införas som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller besluta i det enskilda fallet om begränsningar eller andra villkor vad gäller förflyttningar av fordon. Epizootilagen ger i dag inte stöd för att föreskriva om skyldighet att föra register eller journaler över förekomsten av avfall och annat material. Som regeringen anför bör därför lagen kompletteras med en sådan bestämmelse. När det gäller att ange vilka varor, produkter m.m. som kan bli föremål för åtgärder enligt de olika bemyndigandena i bestämmel-

sen anser utskottet i likhet med regeringen att det bemyndigande, som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om oskadliggörande av döda djur, produkter av djur samt av avfall och annat material, bör vidgas till att avse även andra varor än djurprodukter.

Direktivets krav på att inrätta en tillfällig bekämpningszon gäller situationer då det ännu inte har kunnat konstateras att ett sjukdomsfall har inträffat. De åtgärder som den behöriga myndigheten skall vidta om den bedömer att en sådan zon skall inrättas avser andra anläggningar än sådana vid vilka det kan antas att smitta förekommer. Åtgärderna kan – beroende på hur zonen bestäms – komma att gälla även anläggningar inom områden som inte heller gränsar till ett område där smitta kan antas förekomma. Som regeringen anför ger de nuvarande reglerna i epizootilagen inte tillräckligt stöd för att man skall kunna fatta sådana beslut som kan bli aktuella i enlighet med direktivet. Därför bör en ny bestämmelse (4 a §) införas som ger den behöriga myndigheten rätt att i enskilda fall besluta om förbud mot att besöka, lämna eller utföra transporter eller förflyttningar av djur eller fordon till, från eller inom ett område som gränsar till det område där det misstänkta sjukdomsfall har inträffat eller inom ett område där det annars kan finnas risk för smitta. Som föreslås i propositionen bör befogenheten även omfatta beslut om förflyttningar av djur och fordon. Denna beslutanderätt gäller inte bara då det har kunnat konstateras att ett fall av mul- och klövsjuka har inträffat utan också då det finns anledning att anta att ett djur har drabbats av sjukdom. Vidare bör det finnas en möjlighet att föreskriva undantag från bestämmelserna i 4 a §. Som regeringen anför kan det, trots att kravet på att vidta åtgärder enligt direktivet i princip är tvingande när de i direktivet föreskrivna förhållandena är för handen, inte uteslutas att det kan uppkomma behov av att föreskriva om generella undantag från kraven. Vidare bör ett beslut om tillfällig bekämpningszon helt eller delvis upphävas av beslutsmyndigheten så snart det har kunnat konstateras att det inte finns skäl för beslutet. Som redovisas i propositionen är de bestämmelser i epizootilagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, alternativt Jordbruksverket, rätt att meddela förvaltningsbeslut eller föreskrifter om besöksförbud, transportförbud och andra restriktioner i dag straffsanktionerade. I likhet med regeringen anser utskottet att det saknas anledning att i detta hänseende behandla överträdelse av beslut som meddelats med stöd av den föreslagna 4 a § annorlunda än brott mot beslut och föreskrifter som meddelats med stöd av de bemyndiganden som sedan tidigare finns i lagen. Nuvarande straffbestämmelse bör således ändras så att den täcker brott även mot den föreslagna 4 a §.

I direktivet finns ett antal bestämmelser som ger medlemsstaterna rätt att i vissa situationer besluta om villkor för tillträde till anläggningar där djur hålls. I epizootilagen finns ett bemyndigande för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att förbjuda tillträde till anläggningar där djur hålls om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat.

Lagen medger inte uttryckligen att föreskrifter får utfärdas om villkor för tillträde till en sådan anläggning. Som regeringen anför kan det i vissa situationer, då det inte är aktuellt att besluta om tillträdesförbud, finnas behov av att villkora tillträdet till en anläggning. Lagen bör därför kompletteras med ett uttryckligt bemyndigande om detta. När det gäller direktivets krav på registrering av besök till vissa anläggningar bör, som regeringen föreslår, ett särskilt bemyndigande föras in i lagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att utfärda föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om dokumentation om besök vid en anläggning med djur. Härigenom blir det möjligt att föreskriva eller i det enskilda fallet besluta om skyldighet för den som håller djur på anläggningen, eller en veterinär, att i en journal eller liknande dokumentera vilka personer som besöker anläggningen.

Som regeringen föreslår bör ett nytt bemyndigande föras in i lagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att föreskriva eller i det enskilda fallet besluta om skyldighet att till Jordbruksverket lämna uppgifter som kan vara av betydelse för arbetet med att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar. Det finns i dag inte något stöd i epizootilagen för att föreskriva om sådan uppgiftsskyldighet.

Som redovisas i propositionen finns i direktivet ett flertal bestämmelser som medger att medlemsstaterna vidtar andra nödvändiga och proportionerliga åtgärder än sådana som direkt föreskrivs i direktivet. Det kan inte uteslutas att det vid ett sjukdomsutbrott kan bli nödvändigt att vidta andra åtgärder än sådana som ryms inom epizootilagens nuvarande bemyndiganden. Dessa åtgärder kommer inte sällan att behöva genomföras inom en ytterst kort tidsperiod. Mot bakgrund härav delar utskottet regeringens uppfattning att det i lagen bör skapas visst utrymme för flexibilitet i fråga om valet av ingripanden för att förebygga eller hindra spridning av en epizootisk sjukdom.

Som framhålls i propositionen kan det i vissa situationer, för att förhindra smittspridning, finnas behov av att förbjuda sammankomster mellan personer som har varit eller kan förväntas komma i kontakt med djur av mottagliga arter. På sätt regeringen föreslår bör bemyndigandena i ordningslagen därför kompletteras.

Utskottets ställningstaganden ovan innebär sammanfattningsvis att regeringens proposition tillstyrks i sin helhet. Med hänsyn härtill finner utskottet att motion MJ506 (kd) yrkande 27 kan anses tillgodosedd. Motionen avstyrks i berörd del.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:29 Genomförande av EG:s direktiv om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617).

Motion från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:MJ506 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):

27. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ny lagstiftning för bekämpning av mul- och klövsjuka med beaktande av EU:s direktiv 2003/85/EG.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om epizootilagen (1999:657)

dels att 3, 5–8 §§ samt 20 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 3 a och 4 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Om en veterinär har anledning misstänka att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall han omedelbart göra en undersökning för att fastställa sjukdomens art och i övrigt göra vad som är nödvändigt för att förhindra att smitta sprids. Den som har djuren i sin vård är skyldig att tåla det intrång och underkasta sig de åtgärder samt lämna den hjälp som behövs för undersökningen. Om det är nödvändigt för undersökningen, får ett djur som misstänks vara smittat avlivas utan ägarens samtycke.

Veterinären skall skyndsamt underrätta Statens jordbruksverk och länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall utan dröjsmål underrätta Statens veterinärmedicinska anstalt, distriktsveterinären och den eller de kommunala nämnder som utför uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Om det är fråga om en epizootisk sjukdom hos fisk, skall också Fiskeriverket underrättas, och om misstanken gäller sådan epizootisk sjukdom som kan överföras till människor även Statens livsmedelsverk, Smittskyddsinstitutet och smittskyddsläkaren.

Det som sägs om veterinär i andra stycket gäller också den som är ansvarig för det laboratorium där ett fall av epizootisk sjukdom konstaterats.

¹ Jfr rådets direktiv 2003/85/EG av den 29 september 2003 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka, om upphävande av direktiv 85/11/EEG och besluten 89/531/EEG och 91/665/EEG samt om ändring av direktiv 92/46/EEG (EUT L306, 22.11.2003, s. 1, Celex 32003L03L0085).

3 a §

En veterinär eller någon annan som i sitt yrke kommer i kontakt med djur eller produkter av djur och som har anledning att misstänka att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat skall skyndsamt anmäla detta till Statens jordbruksverk och länsstyrelsen. Anmälningsskyldigheten gäller även den som är ansvarig för ett laboratorium där sådan sjukdom har konstaterats eller där det finns anledning att misstänka fall av sådan sjukdom.

Länsstyrelsen skall utan dröjsmål underrätta Statens veterinärmedicinska anstalt, distriktsveterinären och den eller de kommunala nämnder som utför uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Om det är fråga om en epizootisk sjukdom hos fisk, skall också Fiskeriverket underrättas, och om misstanken gäller sådan epizootisk sjukdom som kan överföras till människor även Livsmedelsverket, Smittskyddsinstitutet och smittskyddsläkaren.

4 a §

Om det finns grundad anledning att anta att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall den myndighet som regeringen bestämmer, i den utsträckning det är nödvändigt för att motverka smittspridning, besluta om förbud mot att besöka eller lämna eller utföra transporter eller förflyttningar av djur eller fordon till, från eller inom sådana områden

- 1. som gränsar till ett område där smitta kan antas förekomma, eller*
- 2. där det annars kan finnas risk för spridning av smitta.*

5 §

Om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall den myndighet som regeringen bestämmer besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor, allt i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring).

Under samma förutsättningar skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. förbud mot transporter av djur eller varor till, från eller inom områden som gränsar till områden där smitta förekommer eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor inom sådana angränsande områden, och

2. förbud mot tillträde till vissa djurstallar eller andra anläggningar där djur hålls (tillträdesförbud).

2. förbud mot tillträde till vissa djurstallar eller andra anläggningar där djur hålls (tillträdesförbud) *eller särskilda villkor för tillträde till sådana anläggningar.*

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i 4 och 5 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i 4, *4 a* och 5 §§.

7 §

Beslut enligt 4 eller 5 §§ skall upphävas av den myndighet som regeringen bestämmer så snart det blivit klarlagt att det inte längre finns förutsättningar för beslutet.

Beslut enligt 4, *4 a* eller 5 § skall upphävas av den myndighet som regeringen bestämmer så snart det blivit klarlagt att det inte längre finns förutsättningar för beslutet.

8 §²

För att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. slakt eller annan avlivning av djur som är eller misstänks vara smittade eller kan sprida smitta,

2. slakt eller annan avlivning av andra djur,

3. oskadliggörande av döda djur *och* produkter av djur *samt av* avfall och annat material som kan sprida smitta,

4. smittrening,

5. skyddsympning eller annan förebyggande behandling av djur,

6. undersökning av djur och produkter av djur i kontrollsyfte,

7. djurhållning,

8. begränsningar eller andra villkor vad gäller *hanteringen av levande och döda djur, produkter av djur, andra varor och annat material,*

3. oskadliggörande av döda djur, produkter av djur, *andra varor*, avfall och annat material som kan sprida smitta,

8. begränsningar eller andra villkor vad gäller *förflyttning av fordon,*

² Senaste lydelse 2003:101.

9. transporter av djur och varor, 10. journalföring i fråga om djur, produkter av djur och djurtransporter, 11. oskadliggörande av skadedjur som sprider smitta, 12. metoder för provtagning och analys.	9. begränsningar eller andra villkor vad gäller transport eller annan hantering av levande och döda djur, produkter av djur, andra varor, avfall och annat material, 10. registrering eller journalföring av djurtransporter, levande och döda djur, produkter av djur och andra varor, avfall och annat material, 11. dokumentation i fråga om besök på en anläggning där djur hålls, 12. oskadliggörande av skadedjur som sprider smitta, 13. metoder för provtagning och analys, 14. skyldighet att till Jordbruksverket lämna uppgifter som kan ha betydelse för arbetet med att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar, 15. annan åtgärd som skall genomföras till följd av beslut av Europeiska kommissionen eller som annars är nödvändig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs som komplettering av sådana EG-bestämmelser som inte faller inom tillämpningsområdet för vare sig livsmedelslagen (1971:511) eller lagen (1985:295) om foder och som finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati, eller
2. någon EG-förordning som har beslutats med stöd av den förordning som anges under 1.

20 §³

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,
 2. bryter mot ett beslut enligt 4 § eller mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §.
 3. bryter mot sådana bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel, som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.
- I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

³ Senaste lydelse 2003:101.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 13 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor skall sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkad.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.

Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 § ordningslagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Regeringen får föreskriva att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inte får hållas inom ett visst område, om förbudet är nödvändigt med hänsyn till att Sverige är i krig eller krigsfara eller för att motverka epidemi.

Efter regeringens bemyndigande får en länsstyrelse i fråga om länet eller del därav föreskriva att allmänna sammankomster inte får hållas om förbudet är nödvändigt för att motverka epidemi och att offentliga tillställningar inte får hållas om förbudet är nödvändigt med hänsyn till att Sverige är i krig eller krigsfara eller för att motverka epidemi.

Regeringen får föreskriva att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inte får hållas inom ett visst område, om förbudet är nödvändigt med hänsyn till att Sverige är i krig eller krigsfara eller för att motverka epidemi *eller för att förebygga eller bekämpa epizooti enligt epizootilagen (1999:657).*

Efter regeringens bemyndigande får en länsstyrelse i fråga om länet eller del därav föreskriva att allmänna sammankomster inte får hållas, om förbudet är nödvändigt för att motverka epidemi *eller förebygga eller bekämpa epizooti enligt epizootilagen (1999:657),* och att offentliga tillställningar inte får hållas, om förbudet är nödvändigt med hänsyn till att Sverige är i krig eller krigsfara eller för att motverka epidemi *eller förebygga och bekämpa epizooti enligt epizootilagen (1999:657).*

Föreskrifter enligt andra stycket skall, såvitt avser epizooti, föregås av samråd med Statens jordbruksverk.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.